Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
Braşov piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 157. Braşov, Sâmbătă, 15 (27) Iulie 1895.

Solidaritatea celor asupriţĭ.

Braşov, 14 Iulie v. 1895

Lumea românéscă va fi aḑĭ, fără îndoială, preocupată de scirea, ce a primit'o, prin cunoscutul apel publicat în foile nóstre, că la 10 August st. n. anul curent se va întruni în Budapesta un Congres al naţionalităţilor.

Şi lucru fórte firesc, ca publicul nostru român sĕ se intereseze de o asemenea ideă, de-un astfel de pas.

Bine scim, că mai ales dela 1879 încóce, de când — cum ḑicea Mocsáry — guvernul şi legislaţiunea unguréscă au părăsit politica înaugurată la 1868 faţă cu popórele nemaghiare şi au păşit pe cărarea prăpăstiósă a maghiarisării violente, a fost în sînul poporului nostru o ideă de predilecţiune idea apĕrării comune a naţiunilor nemaghiare în contra povoiului ameninţător.

Organul nostru, pĕtruns de însĕmnătatea acestei dorinţe generale, a nutrit, cu sinceritate şi cu credinţă pentru causa cea mare a popórelor asuprite, acésta ideă salutară şi a lucrat, pe cât i-a stat în putinţă, pentru realisarea ei.

Cel dintâiŭ pas de apropiere a Românilor de naţiunile slave din monarchiă, l'au făcut cei trei-ḑecĭ de fruntaşĭ românĭ, carĭ, în tómna anului 1891, au visitat esposiţiunea din Praga, Mecca Slavilor din Austro-Ungaria.

Atuncĭ — prin primirea căldurósă, ce s'a făcut visitatorilor românĭ din partea Cehilor — s'a cimentat idea „solidarităţii celor asupriţĭ", adecă idea conlucrărei naţiunilor slave cu naţiunea română, pe basa aspiraţiunilor comune de libertate şi independenţă naţională.

Atuncĭ organul conducĕtor al Cehilor, constatând cu mândriă, că „poporul boem a păşit în fruntea reciprocităţii slave şi a confraternităţii spirituale între Slavĭ", a dat totodată espresiune bucuriei, că şi Românii, carĭ stau afară de cercul slavic, şi carĭ „se află în Translaitania în aceeaşĭ stare umilită şi chinuită, în care ura naţională bucuros ar voi sĕ prăvălécă în Cislaitania şi pe naţiunea cehă" — sunt înclinaţĭ a întinde mâna naţiunilor slave, întru cât solidaritatea acestora nu nisuesce, decât la libertatea şi la egala îndreptăţire naţională a tuturor popórelor între marginele monarchiei habsburgice.

In urma acestei visite române, deşi acésta nu s'a întreprins în numele naţiunei séu al partidei naţionale române, ci numai spontaneu, ca o manifestaţiă a opiniunei publice din sînul Românilor asupriţĭ din partea de dincóce a monarchiei, — organul nostru a fost în plăcuta posiţiă de a constata la rêndul sĕu, că primul pas de apropiere şi de înţelegere între Românĭ şi popórele slave ale monarchiei, s'a făcut. Tot odată şi-a manifestat dorinţa, sĕ se realiseze ceea-ce a esprimat „Narodny Listy" ḑicênd:

„A ne înţelege şi a ne sprijini „între olaltă, acésta sĕ fiă în timpul „serios de faţă devisa tuturor naţiu„nilor asuprite din monarchiă, a ce„lor slave, ca şi a celor neslave".

Cu mâhnire am esperiat atuncĭ, că unii confraţĭ ai noştri au desaprobat pasul întreprins de cei trei-ḑecĭ fruntaşĭ românĭ, carĭ s'au dus la esposiţia din Praga, susţiind între altele, că noi Românii nu putem merge cu Slavii, ci numai cu Germanii.

Acestor confraţĭ însĕ li-a plăcut fórte mult, când două lunĭ în urmă Conferenţa nóstră naţională din Ianuarie 1892 a fost călduros salutată, prin telegrame şi scrisorĭ, de către întréga lume slavă din monarchiă, drept dovadă a puternicului interes, ce s'a deşteptat la Slavĭ pentru marea ideă a solidarităţii celor asupriţĭ.

Cei-ce ne combăteau la 1891, şi-au schimbat gândul în urmă, convingêndu-se de rĕtăcirea, în care au fost, şi precum ne spune apelul, ce l'am publicat în numĕrul nostru de alaltăierĭ, unii din ei au conlucrat chiar la 1893 pentru realisarea ideii de cooperare a Românilor cu popórele slave din monarchiă.

Congresul convocat pe ḑiua de 10 August n. anul curent la Budapesta este presentat în acel apel, ca un resultat al tratărilor iniţiate la 1893 în Viena.

Nu mai trebue sĕ spunem, că însuşĭ faptul, că naţionaliştii slovacĭ şi sêrbĭ s'au declarat gata a conlucra cu Românii pentru apĕrarea comună, pe temeiul unui program comun, este fórte îmbucurător şi de un mare preţ pentru noi.

Dér tocmai însĕmnătatea cea mare a lucrului, precum şi multele şi marile interese, ce sunt în joc şi carĭ ating în rêndul întâiu naţiunea nóstră, pretind, ca paşii ce se fac pentru realisarea planului de coaliţiune, sĕ fiă făcuţĭ cu deplină seriositate, cu înţelepciunea, tactul şi prevederea, ce le reclamă grava rĕspundere faţă cu naţiunea.

Acésta este cu atât mai vêrtos necesar, cu cât scim prea bine în ce hal se află tocmai în momentele de faţă partidul nostru naţional decimat şi prigonit pe tóte cărările.

Décă şi întru cât cei ce au făcut pasul cel mai nou prin convocarea unui congres al naţionalităţilor la Budapesta, au ţinut sémă de tóte acestea, se va vedé în curênd.

Noi, sincerĭ fiind, trebue sĕ mărturisim, că n'avem încă nicĭ o sciinţă despre pregătirile ce s'au făcut şi se fac în meritul lucrului.

Cei ce au iniţiat şi adunarea trecută dela 28 Noemvre în Sibiiu ne spun în organul, lor, că „lucrările sunt binişor înaintate"; că „congresul se va găsi în faţa unui material discutat de representanţii naţionalităţilor în patru întrunirĭ de importanţă"; că „acest material va servi ca temeiŭ pentru discusiunea programului definitiv, ce se va alcătuì"; ne spun, că „în curênd *sperézä*, că vom cunósce cu toţii fórte bine acest material"; în fine ne mai spun, că „pentru a duce la capĕt aceste lucrărĭ, bărbaţii de încredere ai partidului naţional şi chiar şi alţii, *carĭ nu mai posed încrederea lui*, vor fi chiămaţĭ sĕ ia parte la ele."

Tóte aceste ni-le spun iniţiatorii, lăsându-ne deo-cămdată în cea mai mare nedumerire, că în ce trebue sĕ ne încredem, orĭ sĕ nu ne încredem.

Noi la rêndul nostru, conscii de gréua nóstră misiune publicistică şi stând aḑĭ, ca şi totdéuna, la înălţimea marilor şi salutarelor idei, ce-au condus şi conduc pe bărbaţii noştri sincerĭ devotaţĭ causei naţiunei române, nu putem decât sĕ dorim, ca ceea-ce se face şi se lucréză, sĕ iésă numai şi numai în favorul marilor interese ale solidarităţii celor asupriţĭ.

Pacea „asigurată".

Lumea politică şi diplomatică dă mare însĕmnătate visitei, ce a făcut'o cancelarul german, prinţul *Hohenlohe*, Majestăţii Sale monarchului nostru în Ischl. Visitei acesteia i-se da la început caracter absolut personal, acum însĕ oficiósa „*Hamburger Correspondenz*" recunósce, că în audienţa acésta a venit în discusiune actuala situaţiune politică, care *în*

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Asasinarea lui Carnot.

Impresiunile unui martor.

(Fine.)

Tótă lumea a putut sĕ cetéscă în diare descrierea atentatului. Eu o reaflu în notele mele adunate chiar din gura primarului.

Acésta este înspăimântător, d-le, înspăimântător, însĕ ca o fatalitate, repeţi doctorul Gailleton. Stam în landau în faţa preşedintelui Republicei. Celelalte două locurĭ erau ocupate de generalii Vorsin şi Barins. Cortegiul se îndrepta spre teatru, în mijlocul unei mulţimĭ entusiaste, ale cărei aclamaţiunĭ nu mai încetau. Ei! da, un succes fără precedenţă. Sosirăm la drépta înălţimei creditului, Lyonnains, — sciţĭ, că acéstă casă se află între două strade, — se produse un curent prin mulţime, landaul se opri. Calul oficerului de cuirassierĭ, care se ţinea la uşa din drépta, genéză pe d-l Carnot de a saluta. Preşedintele face un semn, oficerul îşĭ retrage calul.

Ca şi când n'ar fi aşteptat, decât momentul acesta, un individ, care ţinea în mână un buchet mare, se avêntà în primul rênd al spectatorilor. El îşĭ întinse braţul în landau, pentru a-l pune pe genunchii şefului statului. Eu îl las sĕ facă, căcĭ nu vĕḑui arma teribilă ascunsă sub buchet. Caserio, pentru-că acesta era, lovesce pe preşedintele şi din nenorocire lovitura acésta a corĕspuns cu o mişcare înainte a cailor şi a trăsurei. Ast-fel preşedintele a fost străpuns de pumnalul asasinului.

D-l Carnot scóse un ţipet înăbuşit. Eu creḑui, că e o lovitură de pumn în pept, dată fără de voiă de omul cu buchetul, şi strigai decĭ: étă un om brutal!

Inţelegĭ, nu e aşa? Mĕ uitai la preşedintele, al cărui cap era rĕsturnat pe manta. Imĭ închipuesc, că este o slăbiciune din causa căldurei. Mĕ încercai, sĕ-i desfac vesta. Mi-se umplură mânile de sânge şi aflai deschidĕtura căscată a ranei, în care asasinul şi-a lăsat arma. — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Presidentul a fost transportat la prefectură. Nu se scie pentru ce. Putea fórte bine sĕ rĕmână la palatul Bursei, séu sĕ fiă pansat în cea dintâiu casă. Gândiţi-vĕ, că prefectura se află de partea cea-laltă a Rhonului, la 1500 metri de locul atentatului, unde a fost dus rănitul în galop, şi clătinările trăsurei de sigur, că au contribuit mult la curgerea sângelui.

Escelentul meu confrate, d-l Ch. Formentin, mi-a dat aceste detailurĭ. El se afla pe marginea landaului, în care duceau pe Carnot, rănit. Un alt ḑiarist, d-l Perrot, se afla asemenea acolo. Formentin şi Perrot colaborau la diarele de séră, şi prin urmare n'aveau ce căuta în acéstă óră la telegraf.

Vĕḑurăm trecênd landaul presidenţial prin piaţa Cordeliers. Eu ḑisei către Perrot: „Ce e acésta ce trece? Nu e lucru natural!"

Perrot privind, scóse un strigăt: „Preşedintelui îi este rĕu!" El vĕḑù capul lui Carnot răḑimat de manta. Trecem prin mulţime şi printre caii cuirasierilor, carĭ ne opresc, agenţii ne împedecă, noi ne batem cu ei, fără ca sĕ încetăm de a galopa după trăsurĭ. Şi fiind-că eram bine îmbrăcaţĭ şi protestam cu energiă, deciserà sĕ ne lase a alerga, spre satisfacţiunea nóstră, şi după un pătrar de óră ajungem, abia rĕsuflând, la prefectură, unde trecurăm peste grilaj în acelaşĭ timp cu rănitul, colonelul Chamoin, Perrot, eu şi încă o altă persónă.

Am dus pe rănitul în apartamentul sĕu şi l'am pus în pat. D-l Carnot era rece, ca marmura. Il credeam mort. El nu dete semne de viéţă, decât mai târḑiu, sub prima lovitură a instrumentului chirurgului Poncet, şef de l' Hotel-Dieu. Incepù sĕ gémă: „Ah, cât sufer! Ah, cât sufer. Doctore, îmĭ facĭ rĕu. Eştĭ îndată la sfirşit?" Am transportat pe preşedintele pe o perină de trăsură, l'am desbrăcat cu totul, nelăsându-i, decât pantalonii sĕi de pânză fină şi ciorapii de mătasă...

III.

De câte-orĭ voiŭ fi făcut drumul între prefectură, situată în cartierul dela Guillotière şi biroul telegrafic din strada dela Barre, piaţa Bellecour, mi-e imposibil sĕ-mĭ aduc aminte....

Mĕ vĕd, într'un moment dat, lângă grilaj între patru séu cincĭ sergenţĭ de oraş, carĭ refusară a mĕ lăsa sĕ întru. Trecui peste ei, ca prin vis, strigându-le, că D. Carnot e unchiul, şi că am sosit dela Paris, ca sĕ-l vĕd înainte de mórte, că-i fac responsabilĭ pe ei, décă sosesc prea târḑiu.

Étă-mĕ în culoarele prefecturei. Pe ce pórtă se întru? Trecui prin pórta de onóre, fără ca sĕ mĕ vadă. Mĕ acăţ de primul

unele privinţe este supărătóre pentru Austro-Ungaria.

Despre audienţă a apărut şi un comunicat oficios în „*W. Allg. Ztg.*“, care este din cuvênt în cuvênt următorul:

De sigur nu se póte considera, ca un simplu act de curtoasie faptul, că cancelarul german, prinţul *Hohenlohe*, a visitat pe monarchul *Francisc Iosif* în Ischl, şi care l'a primit într'o lungă audienţă. Prinţul Hohenlohe, care îşi petrece vacanţa de vară în Ausse, nu şi-a întrerupt pe deplin activitatea oficială, ci conduce o parte a afacerilor chiar şi în decursul congediului, spriginit de consilierul de ambasadă *Lindenau*. Evenimentele bulgare din urmă au creat o situaţiă, în vederea căreia o fóie din loc, nu fără óre-care îndreptăţire, îşi esprimă mirarea, că ambasadorul german din Viena, contele Eulenburg, nu s'a reîntors numai decât din concediu la postul sĕu. De fapt fiă-care a trebuit sĕ ajungă la convingerea, că continua atingere între *politica austriacă şi germană este de însĕmnătate tocmai în cestiunea bulgară şi pentru interesul păcii lumei*, şi că absenţa ambasadorului în ast-fel de timp dela postul sĕu, face sĕ ne îndoim peste tot în activitatea lui. Visita cancelarului german la curtea din Ischl însĕ face sĕ se resfire orî-ce îngrijirî şi dă sĕ se presupună, că s'au luat *tóte mĕsurile* prin representanţii diplomaticî din Sofia“.

Comunicatul acesta are aerul de-a marca situaţia politică europénă, ca fiind liniştită şi pacea „asigurată“. Însĕ graba cu care oficiósele fac ast-fel de declaraţiunî, indică tocmai, până la un punct órecare nestabilitatea şi nesiguranţa situaţiunei.

Mişcarea macedonénă.

Constantinopole, 24 Iulie.

Teatrul principal al operaţiunilor bandelor bulgare este Perimdagh.

Principala bandă, comandată de Mitrov, se compune din mai multe sute de ómenî armaţî cu puscî Henry Martini; este evident, că ei *sunt comandaţî în mod militar.*

Dilele trecute s'au produs *mai multe ciocnirî între insurgenţî şi trupele turcescî.* Acestea au avut mai întâiu dificultăţî marî, din causa terenului muntos, decî s'a trimes un batalion dela Serres şi un altul dela Doiron, ca întărire. S'a trimes şi *un regiment* dela Ianina la Kossovo.

Cercurile turcescî asigură, că trupele au reuşit în tóte ciocnirile şi speră o pacificare repede.

Sofia, 24 Iulie.

Scirile dela graniţă anunţă, că în ultimele dile numeroşî insurgenţî fugiţî se întorc în Bulgaria într'o stare próstă. Unii dintr'ênşiî sunt chiar rănițî. Ei sunt îndată desarmaţî şi depărtaţî dela graniţă. Şépte dintr'ênşiî au sosit la Sofia şi au fost expediaţî în interiorul ţĕrii; ei au declarat, că cea mai mare parte a bandelor au fost bătute de trupele turcescî. După informaţiunî din sorginte privată, cea mai mare parte a fugarilor ar proveni din banda cea mare, care acum cât-va timp a raportat un succes asupra companiei turcescî, pe care au distrus'o. Dér de atuncî banda ar fi fost încunjurată de trupele lui Soleiman paşa şi împrăştiată.

*

Diarul „*Fremdenblatt*“, organul ministerului de esterne din Viena, primesce de la corespondentul sĕu special, trimis la Sofia în urma asasinării lui Stambulow, depeşile următóre cu privire la evenimentele din Macedonia:

Aci — la Sofia — domnesce o viéţă neobicînuită. Duminecă după amédĭ s'au adunat în strada gării mai multe sute de ómenî în diferite costume orientale. Erau lucrătorî macedonenî, agitatorî şi conducĕtorî ai mişcării, veniţî din tóte părţile ţĕrii. Aceştia au comunicat noilor tovarăşî de luptă parola. Trupa cea mare se îndreptéză către Macedonia, natural în mod resleţ, dér la urma urmelor ei se vor regăsi. *Este sigur, că cu totă afirmaţiunea contrarie, mişcarea cresce.*

Acum vre-o două săptĕmânĭ actualul consul general al Austriei la Sofia, baronul Hönig, s'a presentat la primul ministru Stoilow pentru a i vorbi în numele guvernului sĕu în afacerea Macedoniei. Imediat după acésta a venit şi representantul Angliei, d. Nickolson, pentru acelaşĭ scop.

Cu altă ocasie, pe când aceştĭ doi diplomaţĭ se aflau în aceeaşĭ afacere la d. Nacevicĭ, ministrul de esterne al Bulgariei, s'au asociat la demersul lor şi agenţii diplomaticĭ ai Germaniei şi Italiei.

Ei au comunicat guvernului, că e rĕspundĕtor pentru cele ce se petrec la graniţa bulgară şi că trebue sĕ ia mĕsurile cele mai energice. Bulgaria se póte bizui pe interesul şi simpatia puterilor europene numai cât timp va fi un centru de linişte şi ordine în Balcanĭ, şi va pierde orĭ-ce simpatiă îndată ce se va dovedi, că este un focar de disordine. In casul unei complicaţiunĭ, Bulgaria ar rĕmâné isolată şi nu va primi nicĭ un sprijin dela vr'o putere.

Câteva dile mai târdiu gerantul agenţiei francese a adresat guvernului bulgar o scrisóre cu acelaşĭ conţinut.

După acest demers comun pârea, că guvernul ia lucrurile în serios: trimise un escadron la graniţă, mai mulţĭ insurgenţĭ fură arestaţĭ, câte-va bande micĭ fură risipite, etc.

Energia guvernului bulgar s'a manifestat însĕ mai bine numai după primirea deputaţiunii bulgare de către prinţul Lobanow, care s'a esprimat în acelaşĭ sens, ca şi celel'alte puterĭ.

SCIRILE DILEI.

— 14 (26) Iulie.

Esces de zel „patriotic“. Foilor unguresci li-se telegrafiéză din Boroşineu, că gendarmeria din acest oraş „*a făcut o perchisiţiă domiciliară fericită în locuinţa învĕţătorului valach Petru Costin din Moroda*“. Dér audiţĭ numai ce fel de perchisiţiă: „Perchisiţia s'a făcut în rĕstimpul cât a petrecut acest învĕţător la esercițiŭ de arme la Oradea-mare. S'au aflat în locuinţa lui nisce poesii „antimaghiare“ subscrise de respectivii autorĭ. Dóuĕ poesii le-a scris însu-şĭ Petru Costin, iară a treia e de dascălul Potz(?) Boou. Poesiile se ocupă cu Lucaciu şi cu Raţiu. Ele au fost confiscate, dimpreună cu nisce diare oprite din Bucurescĭ şi nisce cărţĭ de cuprins „agitatoric“. S'a făcut totodată arătare judelui de instrucţiă din Arad contra notarului adjunct din Pancota, Moise *Ardelean*, care a fost luat la ochĭ de gendarmeria pe basa unor epistóle aflate la Petru Costin“. — Mĕi, mĕi! Maghiarii vréu sĕ serbeze mileniul mâne, poimâne, şi în zelul lor slusbaşii statului deschid uşile învĕţătorilor şi pĕtrund în absenţa acestora prin case! Acest lucru se póte numi simplu: *ticălos*.

—o—

Contele Goluchowski la Ischl. Contele Goluchowski a plecat la Ischl, pentru a supune Majestăţii Sale, raportul sĕu asupra afacerilor curente.

—o—

O nouă ordinaţiune. In curênd va apĕré încă o ordinaţiune a ministrului de interne, care — după cum se spune — va fi un apendice întregitor la esecutarea legii *matriculelor de stat*. Va privi adecă edarea atestatelor celor pensionaţĭ etc. Este cunoscut, că până acuma astfel de atestate erau făcute de preoţii respectivĭ; de aicĭ încolo conducĕtorii matriculelor de stat vor trebui sĕ se îngrijéscă şi de acestea.

—o—

Dreptul de „veto“ la alegerea papei. „*Gazetta Piemontese*“ anunţă, că Papa a făcut paşĭ în direcţia, ca sĕ casseze dreptul de „veto“ al Austro-Ungariei, Franciei, Spaniei şi Portugaliei în conclavă, drept, pe care de altcum nu şi-l'au esercitat de mult.

—o—

Budapesta şi mileniul. Cetim în „Magyarország“: Cu posta de adĭ am primit o epistolă de următorul cuprins, venită dela o societate constătătóre din mai mulţĭ indivĭdĭ: „Tóte firmele şi inscripţiunile streine, nemaghiare (Etablissement, Herrenschneider etc.) le vom da jos cu vorbe bune sĕu prin cursă. Acest lucru îl vom începe cu 1 Ianuarie, dând voiă până atuncĭ, ca orĭ cine sĕ facă acest lucru de sine“. Mişcarea e până acuma, — dice „Magyarország“, — anonimă, dér sperăm, că acuşĭ vom puté scĭ şi numele şi mijlócele „legale“, cu carĭ se va purcede la îndeplinirea dorinţei, ca inima Maghiariei, Budapesta, sĕ fiă inimă nu numai în privinţa firmelor, dér mai vêrtos în privinţa tăriei spiritului naţional. — Până aicĭ „M-g.“. Că ce isprăvurĭ va face numita societate „prin curse“, nu scim încă; ceea-ce scim positiv e, că: Budapesta de present numai maghiară nu e, fiind-că $^3/_5$ părţĭ din locuitorĭ vorbesc limba germană, fără de a-şĭ sfărma cât de puţin capul, că ea ar trebui sĕ fiă „inima Maghiariei“. Halal de mileniu!

—o—

Legătură telefonică între Budapesta şi Asia. După cum este informat „Magyarország“ s'au început negoţierĭ pentru construcţia unei linii telefonice, care ar trece dela *Budapesta* prin *Belgrad, Niş, Sofia, Filipopol şi Adrianopol până la Constantinopol.* Lucrul nu se pare chiar imposibil, cu atât mai vêrtos, că autorităţile maghiare şi sêrbe au făcut deja pact, ca între Budapesta şi Belgrad sĕ se construéscă telefon. De altă parte şi autorităţile competente sêrbe şi bulgare au primit idea în principiu şi aşa mai restéză dó ă numai consimţĕmêntul ministrului de comunicaţiă turcesc. Decum-va se realiséză acest plan, va fi adus în legătură cu Viena şi cu Berlinul, în care cas acéstă liniă va fi cea mai lungă din lume.

—o—

Francesii şi anul 1870. Din Berlin se telegrafiéză, că Francesii, carĭ petrec acolo, vor sĕ serbeze amintirea anului 1870 prin încoronarea mormintelor ofiţerilor francesĭ, carĭ au murit pe pĕmênt german, orĭ au ajuns în captivitate.

—o—

Statua Garibaldi. In 20 Septemvre se va desvĕli în Roma statua luĭ Garibaldi. Vorbirea comemorativă o va ţiné ministrul-preşedinte Crispi. Părechia regală şi corpul diplomatic vor asista la serbare.

—o—

Concert. Duminecă în 28 Iulie n. va concerta capela orăşenéscă în grădina hotelului Central Nr. 1. Fiind timpul netavorabil, concertul va fi în sală.

—o—

Congres internaţional contra bĕuturilor spirtóse. Al cincelea (V) congres internaţional contra bĕuturilor spirtóse se va ţiné anul acesta dela 20—22 August în *Basel*. Scopul congresului este tractarea — escludând orĭ-ce afacerĭ politice şi religióse — abusurilor ce se comit cu astfel de bĕuturĭ, precum şi modalitatea prin care s'ar puté pune frâu acestei patimĭ grozave. Pot lua parte şi cei ce consumă bĕuturĭ spirtóse mai cu mĕsură, şi preste tot mai

---

etagiu, ca sĕ caut apartamentele. Intru în imensele salóne de primire, absolut góle. Nimenea nu era, ca sĕ mĕ impedece. Mĕ cobor, pe o altă scară, mĕ rĕtăcesc prin o seriă de coridóre şi ajung în fine în anticamera preşedintelui.

Soneriile electrice vibrau cu pasiune, oficerĭ apăreau şi dispăreau.. Vĕdui trecĕnd un servitor, purtând într'o corfă hainele pline de sânge. Ne arată marele cordon al legiunei de onóre străpuns de lovitura cuţitului, o stofă gloriósă, care pare, că venea de pe câmpul de bătae...

Un tînĕr, cu figura energică, cu barba ascuţită, cu pĕrul bine periat, ese din camera mortuară încungiurat de cincĭ sĕu şése chirurgĭ militarĭ în mare ţinută. Acesta e Poncet, întrepidul practician, care i-a asupra-şĭ o teribilă responsabilitate.

Îĭ string mâna din tóte părţile. El nu-şĭ póte reţiné lacrimile.

— Acest sĕrman president! a suportat operaţiunea cu un curagiu eroic. Nu l'am adormit. N'am putut. E un stoic, un bărbat de ai lui Plutarch; şi n'am vĕdut pe niminea suferind cu atâta resignaţiune.

Toţĭ din tóte părţile făcură observaţiune asupra coincidenţei fericite, care i-a permis chirurgului sĕ alerge la prima chiămare, şi adauseră, că acésta e o *şansă*.

— Ah, şansa mea, îĭ întrerupse doctorul Poncet. Voiţĭ sĕ vĕ arăt şansa mea? Nu veţĭ vorbi în diarele vórstre, hm? N'are o importanţă reală. In fine, între noi fiă dis, d. Carnot mĕ va decora mâne diminéţă. Da, când va visita hotel de Dieu. Ei bine, étă decoraţiunea mea!

Şi cu un surîs trist, d. Poncet ne arăta cămaşa sa plină de sânge. . . .

. . . .

Suntem vre-o trei-deci de diarişţĭ în jurul unei mese. Biroul telegrafic e păzit milităresce, din causa consulului italian, care locuesce într'o casă vecină. Depeşile nóstre, espedate în neliniştea primei óre, ne lasă în reflecsiunile cele mai triste. Mĕ gândesc la Paris, la lovitura de trăsnet, ce o va pricinui acéstă scire pe bulevard. Şi imaginea contra loviturei acestui asasinat italian, la Marsilia, Toulon, Nizza, în tot locul, unde certele franco-italiane sunt acute. Ascult cu atenţiune.... Este óre sgomotul patrulelor de cuirasierĭ şi de vĕnătorĭ? Vĕd prin ferestră o companiă de infanteriă, defilând în ţinută de campaniă?

Demostram confraţilor meĭ, că óra supremă a sunat, că mâne dece consulĭ italienĭ vor fi rănițĭ greu, că Francia nu va mai face scuse, că acesta este rĕsboiul....

Intr'aceea intră doi camaradĭ. Ei vĕdură pe Caserio. Ii întrebai de colórea pĕrului sĕu.

— Brun! îmĭ dise unul.

— Blond! îmĭ rĕspunse celalalt cu aceea-şĭ energiă.

Era imposibil sĕ fiă de acord. . . .

. . . .

După dece minute, culoarele prefecturei sunt góle: în tăcere trece câte-un suspin îndepărtat, înăbuşit de pĕreţii tapetaţĭ; desnodĕmêntul fatal se apropia; deja mórtea plana asupra casei; suflarea ei de ghiéţă ne pĕtrundea.

Nu mai puteai sĕ ajungĭ în anticamera apartamentului. Mĕ cobor pe scărĭ. Rĕtăceam la întâmplare. Audiĭ nisce paşĭ.

Un uşier cu livrea de argint se apropia, urmat de un om în negru, ţinĕnd o luminare de céră; apoi, ca într'o dramă de a lui Victor Hugo, defilă cu majestate archiepiscopul de Lyon, purtând sfântul mir...

Vicarii generalĭ îl însoţiau. Monsgr. Conllié îmbrăcase vestmintele sacerdotale: îşĭ tîra pe tapet pulpana hainei sale şi crucea pastorală strălucesce pe peptul sĕu. La lumina făcliilor de céră, figura şi mânile sale sĕmĕnau cu céra, aşa erau de palide.... o uşă se deschide, o perdea se ridică, apariţiunea a dispărut!

Acésta este ora rugăciunilor din urmă. Tótă copilăria mea catolică mi-se arătă la suprafaţa sufletului meu, mĕ gândesc la părinţii, pe carĭ i-am pierdut, la tatăl meu, la buna şi sânta mea mamă, la preotul bĕtrân, care le-a dat ultima ungere. De astă-dată inima mea se înmuiă, lacrimĭ ferbinţĭ îmĭ curgeau din ochĭ şi eu plâng, ca un copil. . . . .

. . . .

Ora una, fără un pătrar. Inaintea biroului telegrafic mĕ preumblam cu capul gol, privind fără sĕ voesc plutónele de soldaţĭ aşedaţe la estremitatea stradei dela Barre.

Sosind la prefectură, amicii şi confraţii mei Bertol-Graivil dela „*l'Echo de Paris*“, Emile Landrodie dela diarul „*La Paix*“, aduceau ultimele scirĭ.

Bertol-Gaivril mĕ strinse de mână şi

vêrtos cei ce se reţin cu totul. Sunt escluse peste tot din discuţie vederile, ce se ocupă cu lăţirea şi vinderea astor fel de bĕuturĭ.

Programa gimnasiului din Beiuş.

Din „Programa gimnasiului superior gr. cat. şi a şcólei normale din Beiuş pe an. şcol. 1894—95, redactată de Ioan *Butean*, director şi profesor", estragem următórele:

La gimnasiu au funcţionat următorii *profesorĭ*: Ioan Butean, tot-odată şi director; Cor. Ardelean, Victor Borlan, Teod. Bulc, Ant. Csighi, Vas. Dumbravă, Nic. Fabian, Fr. Farcaş, Dem. Fekete, I. Fersigan, I. Kéri, G. M. Marinescu, Dr. Fl. Stan, Vas. Ştefănică. Total 14, dintre carĭ 10 ordinarĭ cu drept de inamovibilitate. Catechet pentru elevii gr. or.: protopresbiterul Vasile Papp; au mai fost alţĭ 3 catecheţĭ pentru elevii neromânĭ.

Elevĭ imatriculaţĭ: 345, mai puţinĭ cu 27 ca în anul de mai 'nainte. După *religiune:* greco-cat. 127, gr. or. 138, rom.-cat. 24, ev.-reformaţĭ 5, israeliţĭ 23. După *naţionalitate*: 265 românĭ, 52 maghiarĭ (născuţĭ şi făcuţĭ). Sciu vorbi *numai românesce* 36, *numai unguresce* 33, unguresce au sciut 281.

Ore de învĕţămênt în tóte 8 clasele 232, dintre carĭ cele mai multe, anume 42, le-a ocupat limba latină, apoi *28 limba maghiară, 17 limba română* etc.

Din poruncile Direcţiunei superióre unguresci însĕmnăm: Oprirea de-a se întrebuinţa manualul „Compendiu de Geografia universală de Teodor Ceontea"; Impunerea de-a se opri „lăţirea între studenţĭ a unor scripte sĕu tipăriturĭ, carĭ laudă pe martirii românĭ şi provócă la unirea tuturor Românilor"; Inviaţiunĭ cu privire la redactarea raportului şcolastic *pentru mileniu*; *Recomandarea de-a se procura pentru bibliotecă „Ungaria", redactată de Moldovan Gergely* etc.

Societatea de lectură, care înainte fusese condusă de d-l Vas. Ştefanică, a avut anul acesta ca conducĕtor pe d-l prof. Ión Kéri. Ea a avut 49 membri, a ţinut 19 şedinţe ord., 2 estra-ordin. şi 3 festive, dintre carĭ la una a asistat, pe lângă un public fórte numĕros, şi I. P. S. S. episcopul Mihail Pavel.

Internatul Pavelian, înfiinţat din liberalitatea episcopului Pavel, a adăpostit în acest an şcolar nu mai puţin ca *96 studenţĭ*, dintre carĭ 18 gratuit, 44 cu taxa întrégă de 12 fl. la lună, ér restul cu taxe mai moderate, 16 chiar numai cu jumĕtate taxa, adecă cu 6 fl. pe lună.

Visitaţiunĭ. Inalt Prea Sânţia Sa părintele Episcop şi patron al acestui gimnasiu, *Mihail Pavel* dela Oradea-mare, a cercetat în cursul anului de patru-orĭ gimnasiul, visitând tóte clasele gimnasialĭ şi ale şcólelor capitale sub prelegerĭ, biblioteca, cabinetele fisice naturalĭ, gimnastica, precum şi Internatul Pavelian. A ascultat esplicaţiunile profesorilor şi rĕspunsurile elevilor, ér la finea anului a asistat la esamenele publice din religiune şi din alte studii. — Fără de veste gimnasiul şi Internatul a mai fost surprins cu o visită oficiósă şi din partea directorului superior Nátafalussy Cornel, care şi-a esprimat satisfacţiunea faţă cu cele esperiate.

Fondul de pensiune al profesorilor. In acest an generosul patron al Gimnasiului, Inalt Prea Sânţia Sa Episcopul *Pavel*, care *peste o jumĕtate de milion fl.* a jertfit până acum pentru scopurĭ filantropice şi culturale ale diecesei sale, — a mai adaus un scump mărgăritar la coróna meritelor sale, prin întemeiarea fondului de pensiune al profesorilor dela acest gimnasiu. După ce în 1880 I. P. S. S. a sistemisat salarul directorului şi al profesorilor, scoţêndu-i din starea nesuportabilă de până atuncĭ, la începutul acestui an scolar bunul archiereu ia mĕsurĭ, ca profesorii acestui institut, în loc de-a se face membri ai fondului de pensiune regnicolar pe lângă cotisaţiunile prescrise în legea dela 1893, mai bine sĕ întrebuinţeze aceste cotisaţiunĭ pentru înfiinţarea unui fond separat diecesan, din care sĕ se pensioneze profesorii. Temeliile acestui fond le-a pus însu-şĭ Inalt Preasânţia Sa printr'un dar de *20,000 fl.*, la carĭ mai adăugêndu-se interesele şi cotisaţiunile incurse până acum dela studenţĭ şi profesorĭ, *fondul numĕră în present 22,082 fl. 77 cr.* Fondul acesta e administrat de corpul profesoral.

Din Bucovina.

„Iudo! cu sărutare vindĭ"...

Am scris, cum se serbézā Sânzienele în Sucévă, multe am lăsat, pe carĭ le voiu pune 'n cartea promisă, dér ceea ce s'a întêmplat în acest an, din causă, că sunt prea bătĕtóre la ochĭ, le public, după cum urmézā:

Am dis, că are sĕ vină administratorul archiediecesei şi va vedé cu ochii sĕi cele ce se întêmplă aicĭ. De astă-dată am fost bun proroc, a venit, a vĕdut, dér nu tóte, şi eu, fiind-că mi-s'a dis: „décă el (Călĕtorescu) este un fiu adevĕrat al bisericei, e îndatorat a depărta dela maica-sa orĭ-ce pată causată prin decadenţa altui fiiu netrebnic", — cred de datoria mea a deschide mai bine ochii părintelui administrator, apoi sĕ scie, că Iuda cu sărutare îl vinde!

Decĭ a fost odată un om lăudăros şi-l botézā un hâtru bun de glume cu numele *straşnei*, şi fiind-că îi era drag a se păuni cu pene strĕine, îi mai dise şi *ghimpel.* Acest ghimpel,—póte vĕ veţĭ aduce aminte din istoria naturală, că la capitolul *„ornitologiă"* este indusă o pasĕre, ce se chiamă *ghimpel* şi-i din fire fórte prost — s'a gândit într'o di, c'ar fi bine, când s'ar încumetri şi el cu paserĭ de alea marĭ, ca astfel sĕ trecă de cuminte între cele próste. S'a gândit, s'a nevoit, s'a încumĕtrit şi de câte-orĭ face una nespălată, alérgă la cumĕtru sĕ afle scăpare. Aşa face ghimpelul, şi cine voesce sĕ scie cine-i cumĕtru, n'are decât sĕ-i spună numele. Asta numai în trécĕt, rĕmâiă între noi, sĕ n'o spuneţĭ altuia!

Mĕ luase gura pe dinainte, căcĭ dóră n'o hrănesc asurda, sĕ fiă de ajutor şi altora.

Credhuse cine-va, că locul cel mai favorabil de a-se presenta poporului, ca viitorul archiepiscop, este Sucéva şi anume la Sânziene. Spre acest scop trimise pe ghimpel printre popor cu o icónă şi umblând, pe când preoţii erau în biserică, dela car la car, cu o mână arăta icóna, ér cu alta împărţea fotografii de-ale viitorului mitropolit, care în îngâmfarea sa profanase mormintele din cimiterul de lângă sântul Ioan, ca sĕ aibă un drum drept dela Mitropoliă la casa de tir din Sucévă. Ecă ce-a făcut ghimpel şi a trădat pe cumĕtru, cu care venise la Sucévă şi care de dragul ghimpelui persecută pe un preuţel din Cernăuţĭ, pentru-că acesta nu învĕţase în teologiă despre cumetria ghimpelui.

Ghimpele, deşi n'are viers melodios, a croncăni scie, şi se dice, că şi-a împlinit pe deplin sacra misiune, împărţind stambe de ale aceluia, care măturase cu mantia scările dela regim sub cuvênt, că el are sĕ fiă metropolit, căcĭ este frumos la chip, tênĕr, dér a uitat sĕ spună, că 'şĭ cătrănesce barba sĕ fiă destul de négră.

Acésta de sigur n'o scie păr. administrator, căcĭ nu putea umbla pe urma lui; noi însĕ nu l'am pierdut din ochĭ şi l'am prins cum cu sărutare şi-a vêndut pe cumĕtrul sĕu. Rĕmâne acuma, ca păr. administrator sĕ cunóscă cine-i ghimpele şi cine-i cumĕtru, ceea ce nu i-a face mare bătaiă de cap, dér de sigur o amară deceptiune şi învĕţătură pentru viitor.

Asta-i una şi bună.

Alta asemenea acesteia este: s'a predicat românesce şi ce predică a fost? Predicatorul simţindu-se, cum dice Românul: „laudă-mĕ gură că altul nu se îndură", a început ca preot, ba pardon ca călugăr, a scuipì foc asupra parochului, care umbla din sat în sat şi învĕţa pe ómenĭ sĕ nu bee rachiu. Urmarea a fost, că sate întregĭ s'au lăsat de a bea rachiu. *„Deşteptarea"*, diar din Cernăuţĭ, lucra şi striga, că Românii sĕ se lase de rachiu, că-şi pierd némul, moşia şi legea, şi poporul românesc urma poveţele preoţilor dela sate, ale prorocului Stefan dela Mahala şi ale altora, carĭ îi urmase lui Stefan, după ce guvernul de frică îl înrolase în armată; şi acuma, când sĕ te fălescĭ cu munca de câţĭ-va anĭ, un rîvnitor de cârjă archieréscă predică contra prorocului şi voesce a-l descredita în faţa lumii, dicênd, că poporul, în loc sĕ se abată dela rachiu prin uneltirea prorocului, se revoltă contra seminţiei lui Israil.

Ecă posnă! De ce nu ne spune în caltea aşa: Mĕi, proştilor, nu vĕ abateţĭ dela rachiu, ci vĕ închinaţĭ cârşmarilor lui Iţic şi Moisi, căcĭ videţĭ, şi eu mĕ trag din seminţia cârşmarilor şi de aceea, că 'n mintea mea numai gheşefturĭ se urzesc, am fost chiar la Ierusalim.

Aicĭ am slujit de-a valma cu preasânţitul patriarch Hierasius şi, pe când slujiam în diua de Crăciun, precum am şi trimbiţat prin gazete, mĕ pălì un dor de-a înşfăca cârja archierescă şi de nu-mĭ închipuiam, că patriarchul din Ierusalim este mai caclic decât metropolitul din Cernăuţĭ, mai că eram sĕ-i apuc cârja lui. M'am domolit, dér mi-am ascuns sub acéstă rassă négră acest gând şi écă-mĕ pe cale de a-l vedé realisat. Am făcut legătură cu guvernul, că-l voiu ajuta, ca poporul român sĕ bea érăşĭ precum a beut şi direcţia propinaţilor sĕ-şĭ redobêndéscă câştigul pierdut. Prin acésta însĕ, de va be poporul, îşĭ va arăta dragostea contra aprópelui şi după spusa evangeliei tot omul din lume este aprópele nostru şi cârşmacii ni sunt cei mai de-aprópe.

Aşa s'a predicat şi s'a lăsat afară numai numele cârşmar, şi gândurile cele mai ascunse ale predicatorului au fost aceea ce v'am spus.

Adĭ tóte gazetele jidovescĭ din ţéră şi mâne cele din Viena vor reproduce predica acestui rêvnitor la cârja archierescă şi se vor bucura fiiĭ lui Israil, că 'n Sucéva, la móstele S-tului Ión, căruia un Jidov ia tăiat capul, s'a predat, că Românii se iubéscă pe Jidanĭ.

Câtă ironiă. Şi aceste tóte din gura unui *popă*, care a luat angajamente dela guvern, căcĭ altcum nu l'ar lăsa inima, déca ar fi Român şi după inimă.

Acest călugĕr, dise generalul *Anhorst*, dărui Indianilor plapome, dér fiind-că erau dela cei bolnavĭ de şarlach, perise Indianii cu sutele. Aşa stă lucrul şi cu predica contra rachiului. Se dedă de-a nu bea rachiu şi prin acésta se strică poporului — étă darul!! Óre de ce n'a priceput d sa, că Englesii cu rachiu au stêrpit pe Indienĭ, tot aşa, cum se stêrpesce şi adĭ némul românesc cu rachiu. N'a voit sĕ pricépă, căcĭ „Iuda cel fără de lege n'a vrut sĕ'nţelégă". Aşa se cântă în Joia cea mare séra la deniă şi călugĕrii ar trebui sĕ scie acésta, de nu le sbóra ochii prin alte părţĭ.

Aceste sunt facta, şi despre a doua vorbesc şi gazetele jidovescĭ şi laudă pe tóte strunele pe vestitul călugĕr dela vechia mitropoliă din Sucéva, ér toţĭ Românii bucovinenĭ îl blastĕmă, că vré sĕ zădărnicéscă truda, ca ómenii sĕ nu mai bea rachiu. Nu degéba i-a spus administratorul: „nu te trudi cu drumurile, îţĭ merge de minune, căcĭ zădărnicescĭ lucrurile şi Nemţii rîd". Prin aceste cuvinte a făcut alusiune la rîvnirea lui la cârja archierescă şi la călĕtoriile lui la Viena, spre a dobêndi aceea, ce i s'a năzărit slujind cu patriarchul din Ierusalim şi pentru care lucru era aşa de îngâmfat, încât s'a lăudat şi lui Silvestru, că este unicul, care a fost la Ierusalim şi merită a fi mitropolit, — par'că proştĭ nu merg la Ierusalim.

Atât ar trebui, şi apoi ne-am crede, că suntem în palatul Turcului de pe Bosfor.

Aceste sunt date spre sciinţă şi întocmai împlinire, ca sĕ nu se găséscă încă un popă marco, care sĕ dică administratorului, că triste sunt referinţele eclesiastice din Bucovina şi că tocmai popa acesta sub o eră nouă sĕ se crédă a fi lumina, căcĭ până acuma era codina. Drept probă am cere sĕ rĕsfoéscă în archiva consistorială toţĭ aceia, carĭ n'au audit şi nu sciu despre dênsul. Noi avem o copiă şi-i dicem: Dumnedeu sĕ-l erte, că multe a mai făcut.

S'a scris la indemnul martorilor ocularĭ.

Sucéva, 24 Iunie v. 1895.

Călĕtorescu.

Scirĭ telegrafice.

Sofia, 26 Iulie. Din tótă Bulgaria sosesc telegrame în capitală, în carĭ se esprimă indignarea poporaţiunei asupra acusărilor, ce se aduc în pressa dinafară principelui şi guvernului din incidentul asasinărei lui Stambulow.

Sofia, 26 Iulie. Arestatul Ivanow a fost confrontat cu servitorul lui Stambulow. Acesta a recunoscut în el pe ucigaşul, Atanasie Stavrow, curentat de poliţiă.

Petrecerĭ.

Petrecere de vară va arangia inteligenţa română din *M.-Ludoş şi jur* la 4 August n. c., în pavilonul din grădina „Császár". Venitul curat e destinat spre înfrumseţarea bisericii gr. cat. nou edificate deacolo. Comitetul arangiator: Nic. Solomon, preşedinte.

*

Inteligenţa română din jurul *Lechinţei* invită la petrecerea de vară, ce o va aranja Duminecă, la 4 August n. c. în otelul opidului „Lechinţa săséscă". Venitul curat e destinat pentru şcóla şi biserica gr. cat. din Ujfalĕu şi Feleac. Intrarea: de persónă 1 fl., de familiă 80 cr. Inceputul la 6 óre séra.

DIVERSE.

Lupta contra şórecilor. In părţile nordice ale Boemiei s'a sporit şorecimea aşa de tare, încât sunt periclitate formal sĕmănăturile. Numĕrul acestor lighióne e atât de mare, încât cu tóte că de pe câte o singură proprietate omóră dilnic cu decile de mii, totuşĭ nu le pot da de cap. Locuitorii disperaţĭ s'au adresat în urmă la ministrul de agricultură, cerêndu-i ajutorul. Ministrul a şi păşit cu energie, dér în loc sĕ le trimită vre-un regiment de liniă, li-a trimis un — baccil. Acest baccil curios este invenţia profesorului dela academia din Greifswald, *Löffler*, care a inventat şi baccilul difteritei. Baccilul fù dus frumos pachetat de un adjutant al veterinăriei din Viena, care înmuind fărmiturĭ de franzele în fluidul cu potca, le-a împrăsciat pe locurile ocupate de şórecĭ. Baccilul acesta produce mórte între şórecĭ prin aceea, că le causézā *tifusul.* In forma acésta ajunge lucrul acolo, că nu numai din fărîmiturĭ, dér chiar şi din şórecĭ morţĭ se nasce nĕcasul, fiind-că cei morţĭ sunt mâncaţĭ de cei vii şi aşa se propagă mórtea. Tifusul pune capĕt şorecăriei înspăimêntătóre.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

---

cu o voce înecată de lacrimĭ îmĭ dise simplu:

— Mort!

Şi Landrodie repeţì:

— Mort!

Rĕmaserăm o minută tăcuţĭ, ca şi amorţiţĭ de acest cuvênt lugubru. Privìi pe bĕtrânii mei camaradĭ, pe carĭ îi iubesc mult, pe vechii mei tovarăşĭ de muncă, pe cei doi confraţĭ devotaţĭ, pe carĭ pressa voiagiului presidenţial îi alesese de sindicĭ. Bertol părea, că îşĭ perde puterile. Landrodie îşĭ îneca emoţiunea, strigându-mĭ:

— Sĕ mergem, scumpul meu Paul, sĕ telegrafăm!

Mai înainte de tóte suntem diarişţĭ! Făcui o sforţare violentă asupra mea, şi două minute după aceea trimit celor trei milióne de cetitorĭ ai mei acéstă depeşă laconică:

„D. Carnot e mort, preşedintele Republicei a rĕposat"....

Două-decĭ şi cincĭ de linii tăiătóre, carĭ mâne vor duce consternarea în întrégă Francie....

Bucurescĭ. **Cornel Scurtu.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Iulie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.20
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.85
Impr. căil. fer. ung. in aur $4^1/_2$% .	125.20
Impr. căil. fer. ung. in argint $4^1/_2$%	103.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.—
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.—
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.75
Imprum. ung. cu premii	157.70
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	146.—
Renta de hârtie austr.	100.60
Renta de argint austr.	100 80
Renta de aur austr.	123.75
Losurĭ din 1860	156.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	1059.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	484.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	397.10
Napoleondorĭ.	9.64
Mărcĭ imperiale germane . . .	$59.42^1/_2$
London vista	121.50
Paris vista	$48.12^1/_2$
Rente de coróne austr. 4%. . .	100.05
Note italiene.	45.90

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Iulie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.58	Vênd.	9.60
Argint român.	Cump.	9.52	Vênd.	9.56
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.60	Vênd.	9.62
Galbenĭ	Cump.	5.64	Vênd.	5.68
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	129.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.82	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Anunciurĭ

(inserțiuni și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administrațiunĭ. In casulŭ publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmêntŭ, care cresce cu câtŭ publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administrațiunea
„Gazeta Transilvaniei."

Avis!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans."

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1895.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ român expr.	Tren de persón.	Tren accel.		Stațiunea		Tren de persón.	Tren accel.	Tren de persón.	Tren român expr.	Trenŭ de persón.
10 —	8.05	8 05	8 05	2 15	pl.	Viena . . .	sos.	3.—	1 55	1.55	7.20	6.25
8.30	2.15	1 55	5.45	9.15		Budapesta		5 45	7.25	7.—	1.50	8.10
11 31	4 23	3.56	9.27	11.12		Szolnok . .		2.29	5.23	3 50	11.44	4.43
2.—	5.55		11 53	12.55		P. Ladány . .		12.05	3.46	1.21	10.03	2.17
3.42	7.08		1 48	2.12	sos.	Oradea-mare .	pl.		2 26	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15		2.16	2.20	pl.		sos.		2.19	10.44	8.38	11.17
4 38	7.43		3 03	2.50		Mezö Telegd .			1 52	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18		3.45	3 26		Rév			1.26	9 30	7.48	10.13
5.43			4 06			Bratca . . .				9.10		9.50
6 32	9.07		4.53	4.17		Ciucia . . .		5.40	12.47	8 31	7.08	9.19
7.16	9.37		5.32	4.50		B.-Huiedin		4.52	12.17	7.53	6.39	8.37
8.07			6.24			Ghârbău . .		2.55		6.53		7.37
8.34	10 37		6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	2.—	11.01	6 14	5.25	7.—
8.49			8 40	6.11	pl.		sos.	5.45	10 45		4.48	6.45
9 06			9.08	6.27		Apahida . .		5.18			4.23	6.27
10.14			10 40	7.27		Ghiriș . . .		3.53	9.23		3.—	5.21
10.32			11.25	7.50		Cucerdea . .		3.06	8.49		2.00	4.47
10.59			11 54			Uioara . . .		2.48			2.—	4.31
11 07			12.04			Vințul de sus		2.40			1.51	4.24
11.31			12.34	8.17		Aiud . . .		2.11	8 23		1.23	4.03
11.48			1.—	8 33	sos.	Teiuș . . .	pl.	1.45	8.06		12.54	3.42
12.25		11.40	1 40	8.38	pl.		sos.	1.10	7.59			2.49
12.52		11.55	2.17			Creciunel . .		12.39				2.24
1.06			2.35	9 09		Blașiu . . .		12.24	7 30			2.10
1.37			3.14			Micăsasa . .		11.48				1.38
1.52		1.—	3.34	9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	11.29	6 56			1.18
2.13		1.02	3 49	9.44	pl.		sos.	11.14	6 54			1.01
2.32			4.11	9.59		Mediaș . . .		10.55	6.41			12.46
3 04		1.39	4 48	10 22		Elisabetopol .		10.21	6 20			12.16
3.47		2.13	5 27	10.51		Sighișóra . .		9.42	[illegible]			11.39
4.09		2,28	6 10	11.12		Hașfaleu . .		9.13	5.33			11.17
5 34		3.30	7.50	12.26		Homorod . .		7.45	4 27			10.02
6.12			8.30	12 58		Agoștonfalva .		7.03	3.53			9.22
6.41		4.16	9.03	1.15		Apața . . .		6.36	3 37			8.57
7.16			9.38	1.34		Feldióra . .		5.58	3 16			8.23
8.—		5.07	10.25	2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	5.08	2.45			7.43
	11 —	5.14		2 19	pl.		sos.	7.01	2.18		10.26	7.01
	12.26	5 59		3 01		Timiș . . .		6.—	1 42		9.39	6.—
	1 11	6 29		3 31		Predeal . .		5 11	1.12		9.12	5.11
	8 30	11.25		9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.		8.35		5.35	

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón		Stațiunea		Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.25	8.10	3.11	8.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.41	2.36	8.31	1.18
3 14	8.51	3.52	9.40		Ludoșŭ . . .		7.03	1.58	7.43	12.32
5.07	10.27	5.26	11.11	sos.	Oșorheiu . .	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.	5.18	9.25	5.04	10 —
7.19	12.21	7.19		sos.	Regh.-săs. .	pl.	3.50	7.49	3.25	8.25

Ghirișŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.	Stațiunea	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11 —	4.—	10.19	Ghiriș	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4-20	10.39	Turda	4.50	10.10	3.10	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón.	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ		Stațiunea		trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	11.34	7.10	pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	6.20	12.35
3.57	1.03	8.59		Ocna . . .		8.11	5.12	11.01
4.19	1.25	9.15	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	4 49	10.36
4 36	1.46		pl.		sos.	7.28		8.33
6.16	3.31			Avrig . . .		6.02		6.54
8.42	6.08		sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28		4.05

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	Stațiunea	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu
6.15	11.35	4.25	10.29	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brasov — Zêrnești

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	Stațiunea	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	9.15	Brașov	7.36	1.29	8.31
10 28	6.36	10.35	Zĕrneștĭ	6.06	12.05	7.20

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21
7 07	1.01		Țagu-Budatelicŭ . . .		4.15
9.59	4 55		Bistrița		1.16

Arad — Timișóra

6.20	11.30	5.	Aradŭ	10.43	3.44	10.55
7.08	12.47	6.14	Vinga	9.42	2.40	10.11
8.01	2.05	7.39	Timișóra	8.20	1.12	8.15

Careii-mari — Zelău

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	Stațiunea	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	4.15	Careii-marĭ . .	9.06	7.—
10.17	9.18	Zelău	4.20	3.01

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	Stațiunea	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3.22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.